

Ağabeyi ile beraber işlettiği sahaf dükkânının dışında hobi olarak başladığı maket işini profesyonelliğe dönüştüren Aslan Behar çocukların küçük yaşlardan itibaren mutlaka bu hobiyile tanıştırmaları gerektiğini düşünüyor. Nedenini soracak olursanız çok kısa bir açıklaması var. "Stresten uzaklaştıran en doğal

terapi yöntemi." Günümüz şartlarına bakacak olursak Behar'a hak vermemek elde değil

Maketlere olan ilginiz ne zaman ve nasıl başladı?

Maket ve obje tasarımlarıyla ilgili yeteneğimi yaklaşık 7-8 yaşlarımda keşfettim. O zamanlar Türkiye'de ahşap veya plastik maketler pek fazla yoktu. Evimizin önünden geçen hurdacıardan topladığım araba teyplerinin parçalarını sökerdim; babamın söktüğü eski saatlerden kalan parçalarla bir şeyler yaratmaya çalışırdım. İlk yaptığım maket teneke çay kutusundan oluşturduğum merdaneli bir çamaşır makinesiydi. Evimizin altında bir elektronik teknisyeni vardı. Bu merakımı görünce bana yardımcı oldu. Böylelikle ilerlemeye başladım. Zamanla babam da bu yeteneğimin farkına vardı. Yurt dışına gittiğinde değişik maketler getirmeye başladı.

Lise ve üniversite dönemi gelince bu hobime ister istemez ara vermek durumunda kaldım. Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk El Sanatları Bölümü'nü bitirdim. Ancak bu konuyla ilgili bir iş yapmadım ve yine internette araştırmalar yaparken bu sefer koleksiyon amaçlı maketlerle ilgilenmeye başladım. Yaklaşık on sene önce, üretimden kalkmış maketleri topladım. Hakikaten belki bir dükkân açacak kadar birikimim oldu. Bir süre sonra gümrüklerde problem yaşamaya başlayınca koleksiyon işini bıraktım ve profesyonel olarak maket yapmaya başladım.

Çeşitli yarışmalardan ödüller aldınız...

2007 senesinde Efes Pilsen'in düzenlediği "Kes yapıştır, katla sıkıştır" adlı yarışmaya katıldım. Firmanın malzemelerini kullanarak bir maket veya obje tasarlamak gerekiyordu. Kutu biranın formundan yola çıkarak bir kokoreççi arabası oluşturdum. İki, üç ay kadar uğraştım, dereceye gireceğimden de emindim. Hakikaten de birinciliğe layık görüldüm. Ertesi sene yarışmaya tekrar katıldım. Bu sefer tamamen hayalimden oluşturduğum ve 7 ay emek verdiğim bir kebabçı dükkânı tasarladım ve üçüncü oldum. Daha sonra yurt dışında değişik yarışmalara katıldım. Oralardan da çeşitli derecelere döndüm. Yine yurt dışında bazı maket üretici firmalarının internet sitelerinde düzenledikleri aktivitelerde yayınlanmak üzere modellerimi seçtiler. Havacılık Müzesi'nin düzenlediği plastik maket yarışmasında iki birinciliğim var.

Herkes maket yapabilir mi? Bu bir hobi midir?

Maket yapmak ucu bucağı olmayan bir hobidir ve yapan kişiye göre farklılaşır. Bu da tamamen kişinin yaratıcılığına, el becerisine ve sabrına bağlıdır. Aynı işi tekrar tekrar yapmaktan bıkmayacaksınız. Sökmek gerekiyorsa vazgeçmeyeceksiniz. Bazı maketlerin üzerinde bir sene bile çalıştığım olmuştur. Muhakkak kendimden bir şeyler katıyorum. Bu işin en güzel tarafı insanın zihninin sürekli çalışıyor olması. Maket yapmak insanı stresten uzaklaştırır. Sıkıntınızı, işinizi, düşüncelerinizi bir köşeye bırakıyorsunuz ve farklı bir boyuta geçiyorsunuz. Bu hobinin en güzel yanı hiç kimseye bir zarar vermiyorsunuz. Kendi kendinizle kalıyorsunuz, vaktinizi

değerlendiriyorsunuz. Kısacası doğal bir terapi yöntemi. Ancak çok sıkıntılı olduğunuz, kafanızı veremeyeceğinizi hissettiğiniz anda maket yapmaya çalışmayacaksınız. O zaman modele telafisi olmayan zararlar verebilirsiniz. Sıkıntılıken insanın elinin ayarı olmuyor. Ben bunu yaşadım.

Zorlukları var mı?

Tabii ki var. Bu iş için özel bir odanızın olması şart. Çünkü boyası, yapıştırıcısı, tineri, kokusu, gürültüsü bir zaman sonra böyle bir gereklilik doğuruyor. Amatörce yaparken odanın bir köşesi yetebiliyor ama işi biraz ilerletince ayrı bir bölüm şart.

Aileniz size destek oldu mu?

Küçükken evimizde sökmediğim elektronik eşya yoktu. Ve bu duruma ailem olumlu yaklaşırdı. Hiçbir zaman kızmadılar. Tam tersine bana güvendiler ve hep destek oldular. 12-13 yaşlarındaydım, bozulan videoları söker tamir etmeye çalışırdım, çamaşır makinesini, buzdolabını söker, parçasını değiştirir kullanılır hale getirirdim. Tamamen küçüklükten gelen bir merak. Her şeyi incelemeyi çok severim. Her ayrıntı aklımda kalır ve gün gelir onu muhakkak bir yerde kullanırım. Bu da ayrı bir şans, farklı bir meziyet herhalde. Babamın da eli çok yatkındı özellikle saatlere karşı. Annem takı tasarımı üzerine harikalar yaratır. Ağabeyim de kitaplara çok meraklı. Anlayacağınız sanata çok yatkın bir aileyiz.

Die-Cast (metal araba modelleri) çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Değişik ölçekli araçların içindeki en ufak ayrıntısına kadar birebir küçültülmüşünü yapıyorum. Modellere bir nevi canlılık getiriyorum. İğneyle kuyu kazmak gibi bir iş. Çok büyük koleksiyoncular, vitrinde değişik modeller görmek isteyenler sipariş veriyorlar. Amerika'da bile müşterilerim var. Ellerindeki modeli yolluyorlar, motorunun çalışması dışında her türlü iç ve dış aksamını, ışıklarını, sinyallerini yaparak geri yolluyorum. Çoğu parça iğne başı küçüklüğünde. Çok keyif alıyorum ve gerçekten başarılı olduğumu düşünüyorum.

Özellikle maket yaparken tercihim ticari araçlar ve tırlar. Bu konuda Türkiye'nin en büyük tır maketi koleksiyonuna sahibim diyebilirim. Yaklaşık 7-8 sene içerisinde internet üzerinden ne kadar nadir ve üretimden kalmış model varsa çoğunu topladım. Benim için gerçekten kıymetliler. Emekliliğimde vaktimi doldurmaya yetecek hatta artacak kadar maketim var. Küçük yaşlardan beri büyük ve gösterişli kamyonlara karşı hep merakım olmuştur. Onların resimlerini çizmiş ve yeri gelmiş maketlerini alıp yapmışımdır.

Sizce aileler çocuklarını bu hobiye yönlentmeliler mi?

Günümüzde bilgisayar çıktığından beri insanların öncelikleri, ilgi alanları da değişmeye başladı. Gençlere tavsiyem, özellikle güzel sanatlara meraklı iseler, biraz el yatkınlıkları varsa ilk adım olarak basit modellerle maket yapmaya başlayabilirler. Aileleri de onlara destek olmalı, hatta teşvik etmelidir. Bu hobinin insanın okul hayatları boyunca derslerindeki başarılarına da katkısı olacaktır. Çocuk sabırlı olmayı, dikkatini uzun bir süre aynı işin üzerinde yoğunlaştırmayı, konsantre olmayı öğrenecektir.